

สรุปผลการประชุม^๑
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๗๗
วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาบททวนร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในประเด็นที่รอการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างมาตรา ๑๐๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วย

“การคิดคำนวณเพื่อหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองจะพึงมีได้ ให้เป็นไปดังนี้

(๑) ให้นำคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อทั้งหมดที่ทุกพระองค์เมืองหรือทุกกลุ่มการเมืองได้รับจากทุกภาค มาร่วมกันเพื่อคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามสัดส่วนที่แต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นจะพึงมีได้ทั้งประเทศ

(๒) ให้นำจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองได้รับเลือกตั้ง มาเทียบกับจำนวนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่พระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นจะพึงมีได้ตาม (๑) เพื่อคำนวณให้ได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นจะพึงมีได้ตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองจะพึงมีได้ตาม (๑) มีจำนวนมากกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งทุกเขตรวมกัน ให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากบัญชีรายชื่อของพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นจนเท่าจำนวนสัดส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คำนวณได้ตาม (๑)

(๔) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองจะพึงมีได้ตาม (๑) มีจำนวนเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งทุกเขตรวมกัน ให้พระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้นมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะที่ได้รับเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้ง

(๕) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่คำนวณได้ตาม (๓) รวมกันมากกว่าสองร้อยยี่สิบคน ให้ปรับลดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองลงตามสัดส่วนให้รวมกันเป็นสองร้อยยี่สิบคน

การจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม (๓) ให้กับบัญชีรายชื่อของพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองในแต่ละภาค ให้คำนวณโดยเฉลี่ยสัดส่วนคะแนนเสียงของพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ได้รับในภาคนั้น กับคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศตาม (๑) ของพระองค์เมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการคำนวณโดยวิธีอื่นในกรณีที่มีการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือกรณีอื่น ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกผู้พิสูจน์” นั้น

ในร่างมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง มีประดิ่นที่รอการพิจารณา คือ “วิธีการคำนวณเพื่อเฉลี่ยสัดส่วน คะแนนเสียงแบบบัญชีรายชื่อ สำหรับจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพิ่มให้แก่พระคราเมืองหรือ หรือกลุ่มการเมืองจะพึงมีได้ มีจำนวนมากกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พระคราเมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้น ได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งทุกเขตรวมกัน” นั้น เห็นว่าเป็นการลงรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องวิธีการคำนวณ จึงควรเขียนไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา จะเหมาะสมกว่า และเห็นควรให้ปรับแก้ความในวรรคสอง โดยตัดคำว่า “ให้คำนวณโดยเฉลี่ยสัดส่วน คะแนนเสียงของพระคราเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ได้รับในภาคันนี้ กับคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศตาม (๑) ของพระคราเมืองหรือกลุ่มการเมืองนั้น” ออก และใช้คำว่า “ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา” แทน ซึ่งในเบื้องต้น ที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับเปลี่ยนความในร่างมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง เป็นดังนี้

“การจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม (๓) ให้กับบัญชีรายชื่อของพระคราเมืองหรือกลุ่มการเมือง ในแต่ละภาค ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา”

นอกจากนั้น ในร่างมาตรา ๑๗๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วย

“ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๓๖

การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ต้องมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร รับรอง

มติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องมี คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร การลงมติในกรณีเช่น ว่านี้ให้กระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย” นั้น

ในร่างมาตรา ๑๗๒ วรรคสาม เห็นควรให้ปรับเพิ่มประดิ่นเกี่ยวกับ “คะแนนเสียงของสภ ผู้แทนราษฎรที่ใช้ในการลงมติเห็นชอบเพื่อแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น นายกรัฐมนตรี” เขียนบัญญัติไว้ให้ชัดเจนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มีความครอบคลุม สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับเพิ่มความในร่างมาตรา ๑๗๒ วรรคสาม เป็นดังนี้

“มติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องมี คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่บุคคล ดังกล่าว มิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎร การลงมติในกรณีเช่นว่านี้ให้กระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย”

นอกจากนี้ เห็นควรเขียนขยายความให้ชัดเจนเกี่ยวกับ “การพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรในการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี” ไว้ในร่างมาตรา ๑๗๒ ด้วย ทั้งนี้ บัญญัติเพิ่มใหม่เป็นวรคสี เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งในเบื้องต้น ที่ประชุมเห็นชอบให้เขียนความในร่างมาตรา ๑๗๒ วรคสี ที่บัญญัติเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับมติให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ตามวรคสาม ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี”

นางสาวดวงจิตร ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำราญเงิน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธุรการรัฐธรรมนูญ
ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗

ผู้ตรวจสอบ

